

Majadiliano ya Wadau Kuhusu Mchakato wa Maendeleo Baada ya Milenia – 2015

Ofisi ya Raisi – Tume ya Mipango (PO-PC)

Kwakushirikiana

na

Taasisi ya Utafiti wa Mambo ya Uchumi na Jamii
(Economic and Social Research Foundation – ESRF)

Desemba 4, 2012

VETA Conference Hall, Mtwara

Utangulizi

Serikali ya Jamhuri ya Muungano wa Tanzania kupitia Ofisi ya Raisi – Tume ya Mipango, imeiomba Taasisi ya Utafiti wa Mambo ya Uchumi na Jamii (Economic and Social Research Foundation – ESRF) kusimamia majadiliano ya Wadau kitaifa yanayohusu michakato ya Maendeleo baada ya kufikia kipindi cha Malengo ya Milenia, mwaka 2015.

Itakumbukwa kuwa Tanzania ni moja ya mataifa 189 ambayo mnamo mwezi Septemba mwaka 2000 iliridhia kutekeleza na kuahidi kuyafikia Malengo ya Milenia ifikapo mwaka 2015. Hii ilikuwa kama sehemu ya makubaliano ya kimataifa katika Umoja wa Mataifa.

Malengo ya Milenia ni makubaliano yanayozitaka nchi zote zilizoendelea na zinazoendelea kufanya kazi kwa pamoja na kuhakikisha yafuatayo yanafikiwa:

- Umaskini na njaa duniani vinatokomezwa
- Kuhakikisha elimu sawa kwa watoto wote
- Usawa wa jinsia na uwezeshwaji kwa wanawake
- Kupunguza vifo vya watoto wachanga
- Kuokoa maisha ya akina-mama wazazi
- Kupunguza na kutokomeza ugonjwa wa UKIMWI, malaria, na magonjwa ambukizie mengine.
- Kudunisha usafi na ubora wa mazingira
- Kudumisha ushirikiano wa kimataifa kwa maendeleo

Kwa kifupi Malengo ya Milenia yanasisitiza zaidi maeneo ya afya, elimu, mazingira na ustawi wa jamii kwa ujumla.

Mafanikio na Changamoto za Malengo ya Milenia

Tanzania ni kati ya nchi zilizoitikia wito wa Malengo ya Milenia, na imefanya vizuri katika maeneo mengi, ingawaje matokeo katika baadhi ya maeneo sio ya kuridhisha. Kwa mfano:

- Umasikini wa Huduma Muhimu (Basic Needs Poverty) umepungua toka asilimia 39 katika mwaka 1990 kwenda asilimia 36 katika mwaka 2000 na katika mwaka 2008 ulikuwa ni asilimia 34. Lengo kwa Tanzania ni kufikia asilimia 19.5 ifikapo mwaka 2015.
- Uandikishwaji wa watoto katika shule za msingi umeongezeka toka asilimia 54 katika mwaka 1990 kwenda asilimia 59 katika mwaka 2000 na kuwa asilimia 97 katika mwaka 2008. Lengo ni kufikia asilimia 100 katika mwaka 2015.
- Vifo vya watoto wachanga vimepungua kutoka watoto 115 katika 1000 (mwaka 1990) kwenda 99 katika watoto 1000 (mwaka 2000) na kuwa 68 katika 1000 mwaka 2008. Lengo ni kufikia vifo 38 katika watoto 1000 ifikapo mwaka 2015.

Bahati mbaya umasikini hapa Tanzania umepungua kwa kiasi kidogo sana ukilinganisha na kukua kwa pato la Taifa. Na hili ndilo tatizo kubwa linaloonekana kuendelea kuathiri maendeleo na ustawi wa jamii yetu hapa Tanzania.

Utekelezaji wa Malengo ya Milenia Tanzania umekuwa ukifanyika kupitia utekelezaji wa sera na mikakati ya kitaifa. Kwa mfano, utekelezaji wa Dira ya Taifa – 2025 na Dira ya Zanzibar – 2020 ni utekelezaji wa Malengo ya Milenia kwa kiasi fulani. Vilevile, utekelezaji wa Mkakati wa Kukuza Uchumi na Kuondoa Umaskini Tanzania (MKUKUTA I na II), pamoja na Mpango wa Maendeleo wa Muda mrefu (2010 – 2025) pamoja na Mipango ya maendeleo ya muda wa kati (2010-2015; 2015-2020; na 2020-2025), ni sehemu kubwa ya utekelezaji wa Malengo ya Milenia.

Nini kinategemewa Baada ya mwaka wa Malengo ya Milenia, 2015?

Kwa kuwa sasa hivi tunakaribia kufikia mwaka wa Malengo ya Milenia – mwaka 2015 (maana bado takribani miaka 3), na kwa kuwa baadhi ya nchi bado hazielekei kuyafikia Malengo ya Milenia ifikapo 2015 kama tunavyotegemea, watu na taasisi mbalimbali duniani wameshaanza kujadili na kujiuliza – kitatokea nini baada ya mwaka 2015! Wengine wameulizia nini

kifanyike baada ya mwaka 2015 ili kuongeza kasi na kutoa msukumo wa maendeleo duniani! nk.

Maswali hayo yamepelekea serikali yetu kuagiza kuwa wadau mbalimbali katika nchi yetu washirikishwe katika majadiliano hayo ili waweze kutoa vipaumbele vya kitaifa na kupanga mikakati endelevu ambayo wadau wenyewe wanaamini kuwa itakuwa na ufanisi. Taarifa itakayotokana na majadiliano haya, itakuwa mchango wa Tanzania katika kuandaa mikakati mipya na malengo mapya tunayoamini yatatoa msukumo wa kimaendeleo duniani kote, hususani katika nchi husika.

Katika kutekeleza hilo, Taasisi ya Utafiti wa Mambo ya Uchumi na Jamii (Economic and Social Research Foundation – ESRF) imeombwa kusimamia majadiliano hayo katika maeneo yafuatayo: Serikli za Mitaa (LGAs), Asasi za Kiraia (CSOs), Watoto, Wazee, na Wanawake wadogo (young women). Yako maeneo mengine ambayo wameombwa taasisi zingine kusimamia majadiliano ya wadau wa maeneo hayo. Majadiliano yanayosimamiwa na Taasisi ya Utafiti wa Mambo ya Uchumi na Jamii (ESRF) yanaendeshwa katika kanda 7 za Tanzania kama ifuatavyo.

(a) Katika Kanda ya Ziwa, majadiliano yanafanyika *Mwanza* yakishirikisha wadau toka mikoa minne, Mwanza, Kagera, Mara na Geita.

(b) Katika Kanda ya Kaskazini, majadiliano yanafanyika *Arusha* yakishirikisha wadau toka mikoa mitatu, Arusha, Kilimanjaro na Tanga.

(c) Katika Kanda ya Kati, majadiliano yanafanyika *Dodoma* yakishirikisha wadau toka mikoa mitatu, Dodoma, Manyara and Singida.

(d) Katika Kanda ya Nyanda za Juu, majadiliano yanafanyika *Mbeya* yakishirikisha wadau toka mikoa mitano, Mbeya, Ruvuma, Rukwa, Njombe and Katavi.

- (e) Katika Kanda ya Kusini, majadiliano yanafanyika *Mtwara* yakishirikisha wadau toka mikoa miwili, Mtwara na Lindi.
- (f) Katika Kanda ya Magharibi, majadiliano yanafanyika *Shinyanga* yakishirikisha wadau toka mikoa minne, Shinyanga, Kigoma, Simiyu and Tabora.
- (g) Katika Kanda ya Mashariki, majadiliano yanafanyika *Morogoro* yakishirikisha wadau toka mikoa mitatu, Morogoro, Coast and Iringa.

Malengo na Mategemeo ya Warsha

Malengo na mategemeo ya Warsha yatafafanuliwa kwa ufasaha zaidi na Mwezeshaji baada ya mimi kumaliza. Hata hivyo kwa kifupi malengo makubwa ya Warsha hii ni matatu:

- (a) Kuhakikisha kuwa wadau katika warsha hii wanahusishwa kikamilifu katika kuchangia mawazo na ushauri wao kuhusiana na mchakato mzima wa maendeleo ya Tanzania ili kujenga msimamo wa pamoja kuhusu Tanzania ya kesho
- (b) Kuanisha na kuchanganua mambo muhimu yanayohusu maendeleo ya nchi yetu baada ya mwaka 2015
- (c) Kutoa mapendekezo ya mambo muhimu na mikakati yenye tija kuliendeleza Taifa hili baada ya mwaka 2015

Maswali ya kutuongoza kwenye majadiliano yametayarishwa na wawezeshaji watakuwa karibu sana na wadau wakati wa majadiliano. Tunawaomba sana washiriki au wadau wetu kulisaidia hili kwa kuhakikisha kuwa mawazo na michango yenu mnaitoa yote, bila woga ili itusaidie kufikia matokeo ya warsha yetu. Tushiriki wote na tuwe wazi, na tuhakikishe tunayasoma kwa uangalifu sana na kuyaelewa maswali

yanayoongoza majadilano. Wana-Warsha wawe huru kuuliza maswali kwa wawezeshaji muda wowote.